

Yıllar Yıllar

– MESUT ÇİFTÇİ · 06 Ocak 2025

2024 yılı da geldi ve geçti ömrümün diğer yılları gibi. Her yıl içerisinde yaşanan bir olay sebebiyle etiketlendi zihnimde. 2018 yılı babaannemin öldüğü yıld, 2023 yılı babamın öldüğü yıl, 2024 yılı sigarayı bıraktığım yıl. Kim bilir 2025 yılını ne yılı olarak anacağım? Umarım 2025 yılı zengin olduğum ya da ev aldığım yıl olarak geçer kayıtlara. İnsan her zaman iyisini istemeli öyle değil mi? Ancak gün gelecek yıllardan birisi de benim öldüğüm yıl olarak anılacak. Zira bu kaçınılmaz. Ölüm hayattaki tek gerçek ve kaçınılmaz şey yaşayanlar için. Her doğan gün gelip ölecek ve bende gün gelecek öleceğim. Ne zaman olur nasıl olur bilemiyorum elbette.

1982 yılı benim doğduğum yıld. 1988 yılı annemin ben terk ettiği ve babamla boşandıkları yıld. Aynı zamanda 1988 yılında sünnet olup ilkokula başladığım yıld. 2000 yılı üniversiteye başladığım, 2004 yılı üniversiteyi bitirdiğim, 2005 yılı askere gittiğim yıld. 2007 yılında işe atandığım ve evlendiğim yıld. Ayrıca 2007 yılında Emin Amcam öldü ve babam tekrar boşandı. 2008 yılı baba olduğum yıld, kızımın doğduğu yıl. 2012 yılında ile ikinci kez baba oldum ve oğlum doğdu. 2018 yılı babaannemin öldüğü yıld. 2014 yılında ilk atandığım yer olan Gürün'den ve 2020 yılında tayin gittiğim yer olan Balışeyh'ten ayrıldım. 2019 yılında bel fıtığı ameliyatı oldum. Büyük bir ameliyattı. Elbette Covid-19 salgınında bende korona virüs kaptım ve bende hastalandım. 2023 yılında ayrıca kalbimin dış zarı iltihap kaptı hastanede yattım.

Kısa ömrümde çok kez ölümle burun buruna geldim. Ama hayat her defasında galip geldi. Ancak günün birinde hayat değil ölüm gelip gelecek bunu biliyorum. İşte o zaman tüm bu yaşadıklarım benimle beraber silinip gidecek yeryüzünden. Belki, çocuklarım hatırlayacaklar beni benim benden öncekileri

hatırladığım kadar. Onsan sonrası ise elbette yok. Bu dünyada hiç yaşamış gibi silinip gidecek tüm hissettiklerim, düşündüklerim, sevinçlerim, acılarım, hüznlerim; bana dair her ne varsa işte. Ben küçük bir çocukken ve gençken babamın, babaannemin, dedemin değil yalnızca benim bir ömrüm var sanıyordum. Şimdi ise çocuklarım yalnızca kendilerinin ömrü var sanıyor. Benim ebeveynlerim benim hakkımda; nasıl olsa çocuktur, bir şeyden anlamaz, ömür birim ömrümüzdür diye düşünüyorlardı. Şimdi ben çocuklarım hususunda aynı düşüncelere sahibim. Ancak insan şöyle durup ince ince düşündüğünde tüm bu yazdıklarımın farkına varıyor. Biz insanlar ömrümüzce birçok şey yaşıyoruz ancak yaşadıklarımızın pek azının farkında oluyoruz. Bir birey olduğumuzun, çocuk olduğumuzun, genç olduğumuzun, anne ya da baba olduğumuzun ve her şeyden önemlisi bu dünyada gelip geçici olduğumuzun farkında olmuyoruz çoğu zaman. Sanki yaşayan tek kendimiziz ve sabitiz gibi bir yanılsamayı taşıyoruz zihnimizde. Ama ne bu dünyada yaşayan tek kişi kendimiziz ne de sabitiz. Her şey değişken ve bizler gelip geçici varlıklarız. Emekli olup da tekrar işyerine ziyarete gelen insanların gözündeki şaşkınlığı izliyorum çoğu zaman. Şimdi bende çalıştığım bu yerde kendimi daimî gibi hissediyorum ya işte bu gözlemediğim şaşkınlığa bende sahip olacağım emekli olunca belki de. Gerçi ben bu şaşkınlığı tayinlerimde ziyadesiyle yaşadım.

İnsan hayatında birçok kez seyahat eder ve yer değiştirir. Elbette bu bahsettiğim seyahat ve yer değişikliklerinin süreleri değişkenlik gösterir. Ben doğduğum yerden çalışacağım yere göç ettim ve ardından çalıştığım yerden başka bir yere göç ettim. Her defasında suratıma yediğim sert bir tokat gibi zihnimde çarpan bir şey vardı. Şöyle ki; hiçbir şey bıraktığınız gibi kalmaz ve bıraktığınız her şey değişir. Doğduğum yerden askere gittiğimde bunu gözlemlemiştim. Şaşırmışım da. Kısa bir ayrılıştan sonra bile bıraktığım yerde zaman ve yaşam benden bağımsız bir güzergâh belirlemişti kendisine. Altı ay gibi kısa bir süre askere gidip geldim ve bıraktığım her şey değişmişti. Ardından aynı şekilde iş hayatına atılıp başka bir vilayette çalışmaya başladığımda da bıraktığım yerdeki her şeyin değiştiğine şahit oldum. Hiçbir şey bana bağlı ya da bağımlı değildi. Hayat ben olmadan da devam etmişti. Esasında bu durumda şaşılacak bir şey yoktu. Ancak sabitlik algım ve egom bunu şaşılacak bir durum haline getiriyordu. İnsan ölmek suretiyle dünyadan ayrıldığında da aslında aynı şeyler olacak; hayat devam edecek. Nasıl insan bir yerden başka bir yere göç ettiğinde bıraktığı yerde hayat devam etmişse insan öldükten sonra da hayat devam edecek ve bir şekilde kendine ölen kişi olmaksızın bir güzergâh belirleyecek. Geçmişte öyle oldu ve gelecekte de öyle olmaya devam edecek. Bu kaçınılmaz, durdurulamaz ya da ertelenemez bir gerçek. Yıllar geçse de durum böyle. 2025 yılı geldi ve ben kaderimde yazılmış bir başka yıla daha adım atmış oldum. Gelip geçecek olan bir yıl daha, kim bilir bu yıl nelere gebe? Her yıl bir diğerinin üzerine kazanıyor, ama aslında onun her biri kendi hikayesiyle biricik, tek. Düşünüyorum da yaşamda, bu kısa macerada sadece olaylarla değil, hislerle, düşüncelerle ve keşiflerle anımsıyor insan. İşte bu yüzden 2025 yılı, belki de sadece bir dileğin yapıldığı yıl değil, bir anlamın bulunduğu yıl olarak da hatırlanabilir. Çünkü insan bazen bir ev sahibi olmayı ister, bazen de kalbine ait bir yuva bulmayı. İkisi de önemli, ama ikincisi daha derin ve kalıcıdır.

Durumun vahameti ise şudur ki şahsımca; yaşarken bile anımsanmaya değer görülmeyen birisi acaba öldükten sonra anımsanacak mıdır? Bu kişi anımsanmak için bir şeyler yapmalı mıdır? Şu an bunun için en kestirme yol yazmak olarak görünüyor. Ancak gerçek şu ki insanlar zamanla okumaktan uzaklaşıyor.

Başka toplumlarda da durum öyle midir bilmiyorum ama benim yaşadığım toplumda okumak çok nadir rastlanan bir eylem oldu. Benim çevremdeki insanlarda on kişiden birisi okuyor ve o da zorunda olduğu için. Kimse roman, hikâye, öykü, makale ya da şiir okumuyor ve okumak da istemiyor. Öğrenciler yalnızca zorunda oldukları için okuyorlar. İleride durum değişir mi bilemiyorum. Gelişmiş toplumlarda okuma oranlarının yüksek olduğu söyleniyor. Elbette böyle okuma oranı yüksek olan bir toplumda yazmak da keyiflidir ve yazan okudukça anımsanacaktır. Ancak benim yaşadığım toplumda bu biraz zor gibi görünüyor. Umarım 2025 yılı yaşadığım toplumda okuma oranlarının en yüksek olduğu yıl olarak kayıtlara geçer. Ummaktan ne çıkar ama öyle değil mi?

Yıllar geçiyor, onun biricikleri olan bir parçayı alıp götürüyoruz. Ama belki de bunlarım bu geçen yıllar bir şekilde mühürleniyor. Bir iz bırakmak. Ne tuhaf bir arzu, değil mi? Hepimizin unuttuğumuz biliriz ama yine de unutulmamak için çabalarız. Sanki birisi bizi hatırladığında, yokluğumuzda bile yaşamayı sürdüreceğiz gibi. Oysa gerçek şu ki; Hiçbir şey bıraktığımız gibi kalmıyor ve kimse olmadan, hiçbir şey beklemiyoruz. İnsan öldüğünde dünyadan dönmeye, hayat akmaya devam ediyor. Bizim unuttuğumuz, ama zamanında onu hatırlattığı bir gerçek bu. Geçmiş yıllarımı düşündükçe 1982'de başlayan yaşam yolculuğumun bugünlere ulaşana kadar nasıl şekillendiğini görmek gerçekten şaşırtıcı esasında.

Çocukluğun masum hayalleri, gençliğin bitmek bilmez enerjisi ve yetişkinliğin sorumlulukları. Her biri bana bir şeyler kattı ve bir şeyler aldı. Şimdi ise, orta yaşta, geriye baktığımda gördüğüm tek şey; sabırsız bir insan. Gölgeler vardı ömrümdede. Gölgelerden bazıları sıcak ve huzurluydu, bazılarıysa karanlık ve soğuk. Ama hepsi beni ben yaptı. Ancak daha sabırlı olsaydım, beklemeyi bilseydim kuşkusuz her şey daha farklı olurdu, bunu da biliyorum.

Zamanın ne olduğunu elbette bilmiyorum. Belki 2025 yılı, uzun süreli hayalini kurduğum bir kişinin yılı olur. Belki de yeni bir başlangıcın yılı olur ya da belki sadece sıradan bir yıl olarak kalır. Ama ne olursa olsun, şunu biliyorum: Hayatın içinde her şey mümkün. İnsan, yaşadığı sürece umudunu diri tutmalı. Çünkü umut, insanın hayatta kalmasını sağlayan tek şeydir. Elbette sabretmesini de bilmeli insan. Yoksa umut da bir işe yaramaz.

Esasında kimin hayali değildir ki şimdi akli ve algısıyla ömrü en başından yaşamak?